

HÁZ- ES ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 100 Lei,
fél évre 50 Lei, egyes szám 4 Lei.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta)
Református lelkészi hivatal, a hová a
lap szellemi részére vonatkozó min-
den közlemény küldendő. Kiadóhiva-
tal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám
Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések
díja, reklamációk Konrád Géza címére
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő

Áldozócsütörtök után.

„Elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket?”

Végrendelet ez és egyben maga az örökség. Kötelesség és boldog megbízatás. Feladat az életre, de feltétele is az életnek. És mégis, mintha a végrendeletet elfelejtettük volna és elvesztettük az örökséget. Csak a kötelesség terhét éreztük és meghomályosult a megbízatás fényessége. Végrehajthatatlannak találtuk e feladatot és csudálkoztunk, hogy nem volt igazi élet az életünk! A másokért való felelősség súlyával estek a szavak a tanítványok szívébe, de a mi lelkünkre csak súly nehezedett a felelősség érzete nélkül. Egyház és hívek tudatában megszűnt elevenen élni, hatni és munkálni a másokkal való hitbeli közösség, a tanítványokká tétel hivatása. Küldetést, missziót adott tanítványainak az Ur és amikor ez áthatotta a későbbi korban élt tanítványok lelkét, új élet és új világ kezdődött a földön. De ezt a missziói kötelességet elfelejtettük. A „vallás magán-ügy” hamis és megtévesztő jelszava alatt mindent elkövettek, akiknek érdekükben állott, hogy minél többen és minél jobban elfelejtsék. Krisztus utolsó parancsát elfelejtették azok, akik pedig követőinek, keresztyéneknek vallották magukat. Annyira, hogy mikor néhányan újra hangoztatni merték, az egyház hivatalos vezetői közül sokan megmosolyogtak, vagy minden erővel tiltakoztak ellene és odajutottunk, hogy az egyházból az eclesia militans fogalma csaknem kiveszett.

Megújult hitéletet és egyházi életet várunk és munkálunk. Akkor éledjen fel lelkünkben az Ur utolsó parancsa! Ma is intézi mindnyájunkhoz: egyházhoz és hívekhez egyaránt. Hallja meg és kövesse a hivatalos egyház és ennek munkásai: lelkipásztorok és világi vezetők! Az egyes különálló egyházakat, gyülekezeteket ne csak a hivatalos képviselők érintkezése a kormányzás kösse össze, hanem igazi hitbeli közösség és keresztyén szeretet. Ápoljuk és

élesszük ezt a lelkipásztoroknak egymás gyülekezetében minél gyakoribb és változatosabb látszatára, igehirdetése és a hívek nagyobb számú tagjainak találkozása által. Hogy milyen áldások e találkozások, bizonyítják a gyakori harang- és más egyházi ünnepélyek; ne hagyjuk hát ez Isten által adott kezdeteket kihasználatlanul és ne hagyjuk folytatás nélkül. Nemcsak az ünnepi alkalmak és hangulatok, hanem az életnek legnehezebb órái prózaiabb és szomorubb viszonyai követelik ezt tőlünk. Megkövetelik és jaj nekünk, ha nem tesszük meg! Hogy csak egy-kettőt említsek: vannak belső bajoktól tépett gyülekezetek, meghasonlott pásztor és nyáj — szabad-e némán nézni őket? Vagy ott vannak a szétszórt csontok, kicsiny, beékel, vagy fiók-, leány-egyházak, szórványok, kitéve az elmúlás, beleolvadás veszedelmének. Ma még legjobban szomjuhozunk az evangélium után, esengenek élet után, sőt gyakran rettentő küzdelmet folytatnak az életért: szabad-e őket magukra hagynunk?! Nem és ezerszer nem! Ha nem tanított meg a mult, tanuljunk meg most, amíg nem késő! Induljon meg az egész egyházban, a hivatalos szervekben a missziói tevékenység és kezdődjék meg az egész gyülekezetekben is.

Meg kell értetnünk híveinkkel, hogy mindenkinek szól Krisztus parancsa, őket kell rá nevelnünk, hogy egyen-egyen s mind misszionáriusok legyenek. Miért néptelenednek el itt-ott a templomok? Mert nem elég csak korholni a távollevőket, hanem a jelenlevőket kell misszionáriusokká nevelni, hogy ők százszorosán visszhangozzák az ígét és a hívogató szót!

Ma a tanítványokat kell tanítványokká tenni. Azokat, akik beiratkoztak az Ur iskolájába, de nem jutottak tovább, akik felvették nevét, de szívük távol maradt tőle. Megolthatatlanul gyuladjon fel a missziói hivatás tudata és kötelessége a lelkekben! Gondoljunk azokra az időkre, melyekben ott élt. Nemcsak a keresztyénség kezdetére, hanem a reformáció idejére s közelebbről a magyar reformációra. A missziói lélek nélkül ezek a korok soha el

nem jöttek volna, missziói lélek nélkül a reformátorok nem lettek volna népek lelkének megváltoztatói? Akarunk-e mi is komolyan új életet, új kort, megújodást? Ha igen, akkor teljesítsük Krisztus parancsát, hogy teljesedjék rajtunk pünkösdi ígérete: Veszitek a Szent Lélek erejét... és lesztek nekem tanuim... a földnek mindvégső határáig. (Csel. 1. 8.)

Debrezeni István

Az érmelléki egyházmegye közgyűlése.

Az április hó 9-ikére összehívott rendes tavaszi közgyűlést Végh József esperesünk magas szárnyalású imával megnyitván, megilletődve mutat az üresen maradt társelnöki székre s felmutatja dr. Babós János lemondó levelét, ki magas korára hivatkozva, leköszön gondnoki tisztéről. Meglepetés volt e lemondás, mert erről nem tudott senkisé előre. Hogy szeretett gondnokunk öreg ember, azt tudtuk, hiszen az egyházmegye szolgáltatásban öregedett meg: több mint 30 esztendeje működik már különféle tisztségekben, kezdve legalul fel a legmagasabbig, de mindeniket azonos hűséggel töltve be. Igazi ritkaság-számba menő „self made man” az egyházi közélet terén. Puritán vidéki ügyvéd, ki a tisztségek lépcsőjén egyfelől egyháza iránti munkásszeretetről, másik oldalt lankadatlan kötelességtudásától támogatva, tehát önerején fokról-fokra hág s eljut a legmagasabbra, amelyre legtöbb esetben nemcsak az egyházi munkával szerzett érdem, hanem fényes név, magas positio qualificál! Utóbb, mint hivatalára legidősebb gondnok, ő volt az egyházkerület világi elnöke is. — Közgyűlésünk gondnoka iránti ragaszkodásának kifejezése azonnal küldöttséget meneszt, amelynek sikerül az egyházmegye szeretetteljes megnyilvánulása előtt meghajló gondnokunkat lemondásának visszavonására bírni.

A nagy gonddal szerkesztett esperesi jelentések tudomásul vétele és helyben hagyása után 2 régi világi tisztviselőnknek iktattuk be új tisztségeikbe, u. i. dr. Várady Miklós egyházmegyei vil. főjegyző tanácsbíróvá, dr. Gulácsy Sándor egyházmegyei ügyész főjegyzővé választott meg. Mindkettő régi, kipróbált erő és szinte megbecsülhetetlen érték! Amikor hallottuk őket nyilatkozni, quasi programot adni, [különösen Várady fejtette ki szépen egyházi működésének alapeszméit] mindinkább megerősödött bennünk az a gondolat: ime ezek és ilyenek azok, kik az apostolok szerint magok erején épülnek fel lelki házzá, szent papsággá (1. Pét. 2. 5. 9.) s kiknek egyházuk iránt táplált munkásszeretete (Róm. 12.) nem riadna vissza még a martyriumtól sem. Várady

alaposan átgondolt s megszerkesztett beszédében oda concludál, hogy az egyháznak legelső rendű kötelessége az iskolák megvédése és fenntartása. Gulácsy pedig a presbitériumok céltudatos és áldozatos működésében találja az egyházfenntartó erőt.

Közgyűlésünk a kulturadó ügyében a lehető legszigorubb és sürgősebb intézkedést tesz, hogy rajta semmi se múljon. De ezzel aligha lendítetünk valamit a nehezen épülő, máris dűledező alkotmányon. Desperált körlevelekkel, költői hangú felhívásokkal, agitációs mozdulatokra készülődéssel „az istenadta nép” kellőképpen való felvilágosítására törekvéssel mitsem érhetünk el. A tapasztalat már megtanithatott, hogy a pusztá szó hatalmára számításal eredményt várni már itt nem lehet, harsogjon az bár, mint a trombita, avagy olvadozzon lágy fuvola-hangon. Hanem cselekedni kell és egy kicsit az erőszak útjára lépni. Nem általános felhívással, hanem minden további nélkül a renitentia és indolentiával szemben kényszerítő és fenyegető eszközök alkalmazásával. Ha valaminek, úgy csakis ennek lesz eredménye, a kiáltozásnak meg legfeljebb annyi, hogy hírtünk kerekedik, hogy nagy bajban vagyunk, „lassu elvérzés”-ben szenvedünk, ellenben magunkon segíteni, arra tehetetlenek vagyunk. — Nehézségünknek és tehetetlenségünknek igen sok esetben az oka abban keresendő, hogy nem bírnak magunkkal, vagyis az egyházközségi közgyűléssel. Az áldozatos, tehát üdvös törekvések itt feneklenek meg az önzés mocsarában. E nem demokratikus, hanem inkább demagogikus szerv végleges törlésének bekövetkezéséig kérjük a kerülettől, hogy egyházmegyénk összes egyházait mentse fel az egyházközségi közgyűlés szervezése alól, illetve a már megszervezett közgyűlések jogai és kötelességei minden kebelbeli egyházban a presbitériumokra ruháztassék át.

Ugyszintén a kerület elé terjesztjük pártolólág Takács Zsigmond tanácsbíró 2 rendbeli indítványát, amelyek összevonva szólnak a következőképpen: Minthogy a vajudás állapotában levő 20 leis kulturadó az intézmények fenntartását, még teljes bevételezése esetén sem biztosítaná, az elemi iskolák fenntartását teljesítsék az illető gyülekezetek és az e című teher kapcsoltassék ki a kulturadóból s mérsékeltebb formában fordíttassék a felsőbb iskolákra, amelyek közül az egyik sürgősen alakíttassék át internátussal egybekötött fi-tanítóképzővé s a többiek fenntartásának szükségessége tétessék megfontolás tárgyává. — A másik az egyházmegye lelkészeinek államsegélyéből visszatartott 10 százalékos nyugdíjárulék bocsátassék az egyházmegye rendelkezésére, hogy ez képezze magvát a felállítandó egyházmegyei

gyám- és nyugdíj-intézetnek E két praktikus, életbevágó indítvány, melyek mindenesetre a jövővel törődésről és cselekedni akarásról tanuskodnak, szélesebb körű vita tárgyát kell hogy képezze, mivel ezek a kérdések nem csupán reánk vonatkoznak, hanem egyetemes érdekünk. — E két realitással foglalkozó mellé tett még egy harmadikat is indítványozó, amely más regioban, a szellem-erkölcsi sférában mozog. Tartassanak a a hithűség református öntudat, faj és hittestvéri összetartozandóság érzetének ébrentartására, ápolására vallásos összejövetel minden ekklesiában. E célt szolgálna más lelkész által tartott alkalmi istentisztelet, változatossá téve dalárda, szolóének által, majd presbiteri gyűlés, amely minden helyi ügy mellőzésével a közegyház fontosabb kérdéseinek ösmertetésére szorítkozna. Délután templomi bibliamagyarázat, felolvasás szabadelőadás az egyháztörténet köréből vagy más aktualitásról, ének, szaválás stb. E hitélet mélyítésére törekvő indítvány alapján 5 tagu bizottság küldetett ki az ügy tovább vitelére. — A főjegyzővé választott ügyészünk helyére dr. Gellért Sándor margittai ügyvéd atyánkfiát választottuk meg egyhangú bizalommal, kinek régóta ismert buzgó, egyházas érzülete biztos reményt nyújt arra, hogy komoly odaadással és hűséggel sáfárkodik és nagy körültekintéssel „intézkedik” a reábizott jogi dolgainkban.

Helybenhagyta közgyűlésünk Lovász Béla hegyközszenimrei és Ludman Lajos kaplonyi lelkész cseréjét. Amilyen sajnálattal bocsátjuk el egyházmegyénkbeli Béla testvért, azonos testvéri szeretettel fogadjuk körünkbe Ludman Lajost.

Miután egynehány gondnok és egyházi felmentés iránti kérelmét elutasítottuk, a többi tárgyak közül leginkább keltett érdeklődést az érabrányi presbiterium egyházfegyelmi szabályrendelete, melyet jóváhagyás végett terjeszt az egyházmegye elé. Hogy e szabályrendelet kálvini szigora miképp fog érvényesülni a gyakorlatban, az a jövő titka. Mi mindenesetre érdeklődéssel várjuk ez uttörő szándék további sorsát és jóreménység fejében adtuk hozzájárulásunkat. *Ki.*

ORGONAKARÉNEKES

(sorközzjátékokkal) a magyar reformátusok új énekes könyvéhez, organista-kántorok számára, templomi használatra.

165 egyházi ének. Orgonára és vegyes ének-karra kidolgozta: SZÜGYI JÓZSEF organista-kántor, az énekeskönyvet szerkesztő Bizottság egyik tagja.

Rapható 140 Lei utánóét mellett

kizárólag:

Béres Károly könyvkereskedésében

Oradea-Mare—Nagyvárad, Fő-utca 14. szám.

Halottaink

Bogdán Lajos, a kolozsvári theologia 2-od éves hallgatója rövid, súlyos szenvedés után folyó hó 22-én, élete 22-ik évében elhunyt.

E szép reményekkel biztató, tehetséges és ambiciozus ifju Bogdán Lajos pettyéni lelkész-társunk legnagyobb fia, egyházkerületünk theologus ifjai s az egész theol. ifjuság legderakabbjai közül való volt. Temetése 24-én volt, a tanári kar és ifjuság őszinte részvéte mellett, mely haláláról gyászjelentést adott ki. — A gazdag ígérethben megcsalódott szülők gyászában igaz részvétellel osztozunk és az Ur lelkének vigasztaló kegyelmét kérjük számukra.

Laoassy Andor, ny. alispán, író, egyházmegyei tanácsbíró folyó hó 27-én, 65 éves korában, Kisszántón hirtelen meghalt. Fajunknak egyik kiválóan értékes alakja volt, ki izig-vérig magyar karakterével és írásaival szüntelen, de különösen az utóbbi években kulturánkat szolgáltatta és termékenyen művelte egész haláláig. Az egyházi életben előbb az erdélyi kerületben működött, mint világi főjegyző, nemrég pedig a bihari egyházmegye gyűlekezetei választották meg tanácsbírónak, de e tisztséget már el sem foglalhatta. Temetése folyó hó 29-én volt Nagyváradon.

Gyásza van a máramarosszigeti főgimnáziumnak is. Elhunyt folyó hó elején Balogh Péter, ki a főgimnáziumnak 26 éven keresztül volt tanára s az intézet válságba jutása idején Budapestre volt kénytelen menni, ahol végleg elhelyezkedni nem tudott. Súlyos betegsége után ott halt meg 56 éves korában. — Egy Lajos, szintén a szigeti főgimnázium tanára volt, de megválasztása után az intézet megszűnt, úgy hogy állását már el sem foglalhatta. Atment a magyar tagozathoz, de harctéren szerzett betegsége miatt csak egy évig működhetett. 27 éves korában a halál váltotta meg szenvedéseitől Naszódon.

Emlékeztük legyen áldott, a vesztes szíveket vegye oltalmába a gondviselő Isten.

KONFIRMÁCIÓI EMLÉKKÖNYV

Ára
12 lei

Irták: Dr. Kecskeméthy István, ref. theologiai tanár, Vásárhelyi János, kolozsvári ref. esperes és dr. K. Tompa Arthur az E. M. Sz. titkára.

Most jelent meg! A diszes címlapu, több mint két iv terjedelmű füzetet a Konfirmációi Emléklap vezeti be, amely az eddig szokásban volt konfirmációi bizonyítványokat fogja helyettesíteni. — A lelkész és tanító uraknak 10 százalék engedményt nyújt és a Ref. Lelkész Egyesület javára még külön 10 százalékot ad a kiadó Evangéliumi Missió. Cluj—Kolozsvár, Str. Babes—Trefort-u. 13. sz. vagy Béres Károly könyvkereskedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Fő-utca 14. sz. Mutatványszám 12 Lei, beküldése ellenében bérmentve.

Egyházi hírek

Meghívó.

Az erdélyi ref. egyházkerület mélt. Igazgatótanácsának f. évi március 20-án 35. jkvi. sz. a. hozott határozatával feloszlott Ref. Lelkész Egyesület közgyűlését ugyancsak a mélt. Igazgatótanács f. é. 2404. sz. körlevelének utasítása folytán ezennel összehívom **Kolozsvárra a ref. theologia disztermébe 1924 június hó 11-ikén, szerdán délelőtt 11 órára.** A közgyűlés egyetlen tárgya lesz a vagyon hováfordításáról való határozathozatal.

Kolozsvár, 1924 május 26.

Kecskeméthy István,
elnök.

Lelkeszi köri értekezlet.

A nagyszalontai egyházmegye múlt őszi közgyűlése — a hívek körében megindítandó intenzív belmisszió munkálkodás megkönnyítése végett — a kebelbeli egyházakat tudvalevőleg három lelkeszi körzetre osztotta fel. Mindegyiknek kötelességévé tette, hogy lehetőleg sűrűn tartott konferenciáikon megbeszéléseket folytassanak a „cura pastoralis” körébe vágó teendőkről, találják meg az eszközöket arra nézve, hogy a hívek vallásos buzgósága újra az ősi, egyházukért és iskoláikért való áldozatkésztségük tettekben nyilvánuló és lankadatlan legyen.

Az aradi kör lelkeszei az alakulás nehézségein — március 28-án Aradon tartott konferenciájukon — áthaladva másodízben április 28-án Pankotán gyülekeztek össze a nemzetfentartás és egyházépítés szent munkáját végezni. A kör lelkeszei — a betegen fekvő csermői kollega kivételével — kilencen a legtrávolabbi szélekről is örömmel siettek együvé, hogy az apostoli küldetésnek megfeleljenek s a krisztusi elhívó parancsnak engedelmeskedjenek.

A konferenciát az egyház maradandó emlékü ünnepévé öhajtván avatni, délelőtti ünnepélyes istenitisztelet kezdődött a református templomban, amely — erre az alkalomra — zsufolásig megtelt igére szomjuhozó hívekkel s érdeklődő idegenekkel. A hallgatóság soraiban ott láttuk a község más nemzetű és vallású intelligens polgárait és vezető egyéniségeit is. A gyülekezet buzgó éneklése után Csécsi Imre aradi lelkesz, egyházmegyei tanácsbíró mondott szívből jövő, szívetkereső előimádságot. Ezt követte az ujonnan alakult Református Egyházi Énekkarnak precízen előadott összhangzatos éneke, mely után Bokor Sándor erdőhegyi lelkesz hirdette az ígét, megkapó, megrázó erővel. Hirdette lelkesen a Krisztust, a szeretet egyetlen dogmáját; beszélt az ígéhirdetők szeretetsugallta küldetéséről, szegénység és küzdelemjuttalmazta, de folyton Krisztusért égő, evangéliumáért lángoló működéséről, felmutatta a predikátor eszményképét, aki kopott s talán avatag palástban, anyagi gondok között, de törhetetlen akaratall viaskodik a Krisztusért, egyházért és fajunk fenmaradásáért. Az ígéhirdetésre a református iskolás gyermekek kéthangra előadott éneke mondotta az Ament. Majd Szabó József borossebesi lelkesz imádsága s áldása után a gyülekezet éneklése közben eloszlottak a szent házból a hívek — szívökben bizonyára

maradandó hatást vivén magukkal házalkba, minden-napi foglalkozásuk közzé is a mindent átfogó, világot megváltó s egyedül munkás krisztusi szeretetről.

Istenitisztelet után — minthogy az iskola különben sem nagy terme szűknek bizonyult az alig megfogyatkozott számu templomi hallgatóság befogadására, az iskola udvarában — szabad ég alatt tartottuk meg lelkeszi összeövetelünk, a pankotai reformátusok ünneppé vált napjának másik kimagasló, nem kevésbé szent és áhitatos cselekményét: a bibliai lelkigyakorlatot a hívek bevonásával az iskola gyermekek számára. A „Jövel Szentlélek Uristen” hangjainak szárnyalása után Fogarassy Bálint ágyai lelkesz, egyházmegyei főjegyző emelte imádságban égfelé Istenünkhöz a lelkeket. Majd Nagy Zoltán, gyoroki lelkesz — atyánkfia vasárnapi iskolai mintatanítást végzett egy örökszép bibliai szöveg alapján. A tanítás hangja olyan közvetlen, olyan gyermeki szívbe markoló s a felnőttek érdeklődését is lebilincselő, valóban olyan mintaszerű, volt, hogy bátran követendő például állhat a vasárnapi iskolák vezetői elé. Teljesen átjárta szívét-szavát Krisztus gyermek-szerető, gyermekhívogató lelke — nem a maga, hanem a gyermekbarát Jézus dicsőségére. A gyermekek énekét: „Az áldott orvos közeleg”, mit kéthangra adtak elő, Balogh Mátyás, nagyzerindi lelkesz-testvérünk imádsága követte, melyet buzgó égbemelő érzelmek közt mondott el. A gyülekezetnek énekben elrengett imája után mindennek egy áhitatban eltöltött délelőtti szent emlékeivel, egyházasabb élet elhatározásával boldogan, megelégedetten oszlottak szíjjel. Vajha az evang. munkásainak ez önzetlen működése iránt állandó lenne az érdeklődés, a követni kész ragaszkodás és bizonyos lenne a kívánt siker!

Az istenitisztelet és bibliai lelkigyakorlat után a parókhiára vonultunk, hol a pankotai lelkesz egyszerű asztala táplálta a lelki munkában megfáradt testet. Közvetlenül ebéd végeztével — miután kedves Elnökünk: Csécsi Imre, a szinte teljes számban egybegyűlteket szerető lelke melegével üdvözölte s a konferenciát épen csak megnyitotta, de temetést végzőn rögtön el is utazott — szeretett Nesztorunk: Szűcs József korelnöksége mellett folyt le körzetünk 2-ik belmissziós irányu konferenciája.

A lefolyt magasztos egyházi ünnepély hatása alatt — a hívek közelebb hozása és ragaszkodásának állandósítása érdekében — kimondja kör i értekezletünk, hogy a körzet minden olyan nagyobb és több intelligenciával bíró községben, ahol csak mód, alkalom és megfelelő helyiség kínálkozik, az ünnepesség befejezése képen a más felekezettűek és nyelvűek bevonásával is társasbédet, vagy vacsorát is rendez.

Nánássy Dániel szentlányfalvi kollegánk élvezetes formában és kellemes előadással szabadelőadást tartott az egyházak által a vasárnapi iskolákkal kapcsolatban felállítandó „Gyermekkert”-ről. Hogy a jövőben tartandó értekezletek színvonala a pankotaiét is túlhaladja, egyhangulag kimondottuk, hogy ez összeöveteleinket a vendéglátó egyház ünnepévé avatjuk, amikor is a templomban a közönséges vasárnapinál magasztosabb istenitiszteletet tartunk. Felhasználjuk az áhitat fokozására a szolo, kettős énekeket épenugy, mint a férfi, vagy gyermek, esetleg vegyeskarok szereplését is. Arra is minden körülmények között szakítunk időt, hogy istenitisztelet

A másodfoku, bármely kategóriához tartozó iskolák (középsiskolák, liceumok, szakiskolák stb.) vizsgaközeleti tanáraitól a kimutatások a kisebbségi és felekezeti magániskolák igazgatóságai által készített el s terjesztendő az illetékes tanker. főigazgatóságához legkésőbb 1924 július 15-ig. Ezen kimutatásokat a tanker. főigazgató személyesen vizsgálja felül, akik az esetleges hiányosságokat pótolni tartoznak.

Ha megállapítást nyer, hogy az igazgatóságok nem vették fel a kimutatásokba az összes jelölteket, személyes felelősséggel tartoznak a kimutatásba fel nem vett vizsgaköteles személyezetért s a megállapított mulasztásokért meg fognak büntettetni.

5. cikk. A vizsgabizottságok a következőképpen állítatnak össze :

a) Az elemi iskolai tanszemélyzet részére a tanker. inspektor sejféből, egy az illető tankerület inspektor seje által kinevezett institutorból és egy elemi iskolai inspektorból.

b) A másodfokú iskolák tanszemélyzete részére a bizottságok egy-egy inspektor generálból, mint elnökből és 4 szaktanárból (román nyelv, történelem, földrajz és alkotmánytan szakból) fognak összeállíttatni.

Az ezen bizottságokban elnöklő inspektor generálok a minisztérium által jelöltetnek ki, a középiskolai tanárok pedig a tanker. főigazgatók által az illető tankerületből.

6. cikk. Az osztályozás a 1—10 számokkal fog történni a szabályzatokban előírt értékek szerint.

7. Azok a jelöltek, akik a 6. középszintvizsgát nyerik, a vizsgát sikerrel tették le. Akik a 6. közép-arányonaluli osztályzatot kapnak, egy évi haladékos kapnak. Akik igazolt indokok nélkül maradnak távol a vizsgáról, többé nem állhatnak vizsgára.

8. cikk. A magánoktatási vezérigazgató ur van megbízva jelen határozat végrehajtásával.

1924 május 19.

Angelescu, minister."

Szerkesztői üzenetek . . .

Többeknek. Lapunk mult száma azért volt csak 4 oldal terjedelmű, mert a húsvéti szám 10 oldalas volt s a kiadóval kötött egyesség szerint csak 6 oldal adhatunk és így még egyszer kénytelenek leszünk 4 oldalas számot hozni.

H. Z. Pankota. A referáda már a mult számra megérkezett, de az előbbieket miatt nem jöhetett. Most is kénytelen voltam rövidítések tenni rajta. Sajnos, nincs terünk mindenit így közölni, ahogy szeretnénk. Egyebekben a következőket válaszolom: 1. E lap az egyházkerületnek nem „hivatalos” lapja, sőt a kerületől semmi anyagi támogatásban nem részesül és a hivatalos hirdetéseket is díj nélkül közli. 2. A 8 oldalas lap régi vágyunk abban az alakban, hogy 2 oldal állandó és kizárólagos belmissziói mellékletet adjunk. Anyag volna hozzá bőven, de fedezet hiányában le kellett róla mondanunk. Féltő, hogy így is emelni kell az előfizetési díjat. Így csak a mai kerektek között közölhetünk belmissziói cikkeket, amint azt többször, legutóbb is tettünk. 3. A „megnyírbálást” ki kellett nyírbálnom, amit természetesnek tartok. Érdemes és érdemi dolgok soha sem kerülnek megnyírbálás alá, de nem engedhetjük meg azt a pazarlást, hogy felesleges szószaporításokkal foglaljuk

a helyet. Határozottan állítom, hogy ezektől az apró műtétektől egyes cikkek csak egészségesebb lettek. Az meg ugye nem lényeges, hogy egy-egy gyűlésről „ki este, ki reggel ment haza”. Különböznék várom a borosjenői eseményekről való beszámolást s lelkes munkátokra az Ur áldását kérem.

Hivatalos rész.

381—1924.

A kebelbeli egyházak orgonista-kántorainak és presbitériumainak.

Köztudomásu tény, hogy az orgonával kísért és vezetett templomi éneklés mennyire fokozza a vallásos érzést és buzgóságot. Ezért állították az orgonát eleink a templomokba. Szakavatott kézben az orgona játéka még a hitetlent is megragadja. Sajnos azonban, hogy megfelelő segédkönyveknek, amelyek orgonistáinknak vezetői lehetnének, meglehetősen hiányában vagyunk. Különösen az új énekeskönyvhöz nincsen teljesnek mondható orgonakarénekes. Legalább nálunk eddig nem szerezhető be. Ezen a hiányon akart segíteni Béres Károly nagyváradi könyvnyomtató akkor, amidőn miniszteri engedéllyel sikerült behoztatnia Szűgyi József békési kántornak az új énekeskönyvhez írott orgonakarénekesétől 150 példányt. Szűgyi József neve és az egyházi zene terén kifejtett érdemes munkássága nem ismeretlen közöttünk. Jelzett műve ma már másutt egyáltalán nem szerezhető be. Épen azért felhívom az orgonista-kántor urak, valamint az illetékes presbiteriumok figyelmét, szíveskedjenek a fenti művet Béres Károly könyvkereskedésében megrendelni. A mű ára utánvétellel 140 Lei.

Amidőn Szügyi József Orgonakaréneses könyvét
ismételve figyelmükbe ajánlom, vagyok

Nagyvárad, 1924. május 11.

Atyafiságos szeretettel

Csernák Béla,
egyházkerületi főjegyző.

Orgonahomlokzatsipok

a rekvirált sipok helyébe elsőrendű kivitelben készülnek

Wegenstein & Fiai orgonák és harmonium
gyárában, **Timisoara.**

Kittűnő hangu harmonikumok és peddlos harmonikumok állandóan rakdron.
Orgonajavítások, tisztítások és hangadások pontosan eszközötteknek.
Költségvetéssel és harmonium-erjegyekkel díjtalanul szolgálunk. 7-26

BISZÁK JÓZSEF
harang- és ércöntődéje Ghioroc-on
(Győrök, Brad-megye)

a legjutányosabb árak mellett készíti a legfinomabb anyagból bármely hangú és nagyságú a legdiszesebb kivitelben, kívánatra feliratokkal, képekkel díszítve, ingó rendszerű vas felső koronával, vagy bármely más kívánt rendszerű állvánnyal. *Gyártmányaink kiválóságát több elismerő levél igazolja. Érdeklődőknek részletes leírással és árajánlattal készséggel szolgálunk.* [Megrendelésnél kérem ezen lapra hivatkozni.] 4

Béres Károly könyvnyomdája Oradea-Mare—Nagyvárad.

Királyhágómelléki Református Egyházkerület Levéltára